Europos Sąjungos Taryba

Briuselis, 2026 m. lapkričio 6 d.
(OR. en)

12782/26

Tarpinstitucinė byla:
2026/0345 (NLE)

COPEN 313
JUSTCIV 134
FREMP 344
JAI 1093

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. lapkričio 5 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2026) 594 final
Dalykas:	Pasiūlymas TARYBOS SPRENDIMAS dėl Europos Tarybos konvencijos dėl advokato profesijos apsaugos, kiek ji susijusi su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašymo Sąjungos vardu

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2026) 594 final.

Pridedama: COM(2026) 594 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 11 05
COM(2026) 594 final

2026/0345 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Tarybos konvencijos dėl advokato profesijos apsaugos, kiek ji susijusi su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašymo Sąjungos vardu

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šis pasiūlymas susijęs su Europos Tarybos konvencijos dėl advokato profesijos apsaugos (toliau – Konvencija), kiek ji susijusi su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašymu Europos Sąjungos vardu. Kartu Komisija teikia pasiūlymą dėl Konvencijos, kiek ji susijusi su klausimais, nesusijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašymo (žr. pasiūlymą COM(2026)597). Be to, ji ketina tinkamu laiku pateikti pasiūlymus dėl Konvencijos, kiek ji susijusi su klausimais, tiek susijusiais, tiek nesusijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, sudarymo, taip pat pasiūlymą dėl sprendimo pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalį dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu valstybės narės turi laikytis Ministrų Komitete dėl sprendimo dėl Advokatų apsaugos ekspertų grupės (GRAVO) ir Konvencijos šalių komiteto (COP) veiklos finansavimo sąlygų.

Advokatams demokratinėse visuomenėse tenka esminis vaidmuo. Jie yra labai svarbūs siekiant užtikrinti teisinės valstybės principo laikymąsi, teisę kreiptis į teismą ir žmogaus teisių bei pagrindinių laisvių apsaugą. Vis dėlto advokatai vis dažniau puolami dėl to, kad verčiasi savo profesija: tokios atakos gali būti priekabiavimas, grasinimai, išpuoliai ar kišimasis į jų profesinių pareigų vykdymą, be kita ko, Europos Sąjungoje.

Europos Tarybos konvencija dėl advokato profesijos apsaugos yra atsakas į tokias tendencijas. Ja siekiama apsaugoti advokatus ir jų profesines asociacijas, atliekančius labai svarbų vaidmenį užtikrinant tiek pavienių advokatų, tiek profesijos visumos teises ir interesus. Konvencijoje reglamentuojama advokatų ir jų profesinių asociacijų teisė verstis veikla, profesinės teisės, saviraiškos laisvė, profesinė drausminė atsakomybė ir konkrečios apsaugos priemonės. Konvencija yra pirmoji tarptautinė teisiškai privaloma sutartis, skirta advokato profesijos apsaugai, ir ją gali pasirašyti Sąjunga bei valstybės, kurios nėra Europos Tarybos valstybės narės. GRAVO ir COP stebės, kaip laikomasi Konvencijos.

Siekiant apsaugoti bendrąsias ES vertybes, tokias kaip pagarba žmogaus orumui, laisvė, demokratija, lygybė, teisinė valstybė ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises, kaip numatyta Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, labai svarbu, kad Sąjunga užtikrintų advokatų apsaugą nuo išpuolių. Todėl galima laikyti, kad Konvencijos tikslai yra suderinti su Sąjungos tikslais.

Kai kurie Konvencijoje išdėstytų nuostatų dėl advokatų profesinių teisių ir advokatų, vykdančių savo profesinę veiklą, apsaugos aspektai jau yra įtvirtinti ES teisės aktuose. Tarp jų – ES procesinių teisių *acquis*, kurią sudaro Direktyva 2010/64/ES dėl teisės į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese[1], Direktyva 2012/13 dėl teisės į informaciją baudžiamajame procese[2], Direktyva 2013/48 dėl teisės turėti advokatą vykstant

[1] 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/64/ES dėl teisės į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese, OL L 280, 2010 10 26, p. 1–7.

[2] 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/13/ES dėl teisės į informaciją baudžiamajame procese, OL L 142, 2012 6 1, p. 1–10.

baudžiamajam procesui[3], Direktyva (ES) 2016/343 dėl tam tikrų nekaltumo prezumpcijos ir teisės dalyvauti nagrinėjant baudžiamąją bylą teisme aspektų užtikrinimo[4], Direktyva 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams baudžiamajame procese[5], Direktyva (ES) 2016/1919 dėl teisinės pagalbos įtariamiesiems ir kaltinamiesiems vykstant baudžiamajam procesui ir prašomiems perduoti asmenims vykstant Europos arešto orderio vykdymo procedūroms[6], taip pat ES vidaus rinkos priemonių *acquis*, įskaitant Direktyvą 2024/1069[7] (Kovos su SLAPP direktyvą), Direktyvą 77/249 dėl teisininkų laisvės teikti paslaugas[8], Direktyvą 98/5, skirtą padėti teisininkams verstis nuolatine advokato praktika kitoje valstybėje narėje,[9] ir Direktyvą 2006/123[10] (Paslaugų direktyvą).

Konvenciją Ministrų Komitetas priėmė 2025 m. kovo 12 d., o 2025 m. gegužės 13 d. Liuksemburge ji buvo pateikta pasirašyti.

Šio pasiūlymo tikslas – pradėti Konvencijos, kiek ji susijusi su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašymo Sąjungos vardu procesą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 5 dalį.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Konvencija yra pirmasis teisiškai privalomas tarptautinis dokumentas, kuris yra visas skirtas advokato profesijos apsaugai. Ji propaguos tarp Europos Tarybos narių ir kitų tarptautinių partnerių, kurie gali tapti Konvencijos šalimis, pagrindinius standartus visose teisės srityse, įskaitant teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose (visų pirma procesinių teisių ir apsaugos priemonių baudžiamajame procese srityje), teisminį bendradarbiavimą civilinėse bylose, laisvą darbuotojų judėjimą ir laisvę teikti paslaugas.

Konvencijos 6 straipsnis (advokatų profesinės teisės), 7 straipsnis (saviraiškos laisvė) ir 9 straipsnis (apsaugos priemonės) iš esmės sutampa su ES procesinių teisių *acquis*[11] ir Direktyva 2024/1069 (Kovos su SLAPP direktyva).

6 straipsnio 1, 3 ir 4 dalys ir 9 straipsnio 1 ir 2 dalys sutampa su Sąjungos baudžiamojo proceso teisės srities *acquis*, t. y. Direktyva 2010/64/ES dėl teisės į vertimo žodžiu ir raštu

---

3 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/48/ES dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui ir Europos arešto orderio vykdymo procedūroms ir dėl teisės reikalauti, kad po laisvės atėmimo būtų informuota trečioji šalis, ir teisės susisiekti su trečiaisiais asmenimis ir konsulinėmis įstaigomis laisvės atėmimo metu, OL L 294, 2013 11 6, p. 1–12.

4 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/343 dėl tam tikrų nekaltumo prezumpcijos ir teisės dalyvauti nagrinėjant baudžiamąją bylą teisme aspektų užtikrinimo, OL L 65, 2016 3 11, p. 1–11.

5 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji, OL L 132, 2016 5 21, p. 1–20.

6 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/1919 dėl teisinės pagalbos įtariamiesiems ir kaltinamiesiems vykstant baudžiamajam procesui ir prašomiems perduoti asmenims vykstant Europos arešto orderio vykdymo procedūroms, OL L 297, 2016 11 4, p. 1–8.

7 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1069 dėl asmenų, užsiimančių visuomenės dalyvavimo veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ieškinių ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (Strateginiai ieškiniai dėl visuomenės dalyvavimo), PE/88/2023/REV/1, OL L, 2024/1069, 2024 4 16.

8 1977 m. kovo 22 d. Tarybos direktyva 77/249/EEB, skirta padėti teisininkams veiksmingai naudotis laisve teikti paslaugas, OL L 78, 1977 3 26, p. 17–18.

9 1998 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/5/EB, skirta padėti teisininkams verstis nuolatine advokato praktika kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje buvo įgyta kvalifikacija, OL L 77, 1998 3 14, p. 36–43.

10 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje, OL L 376, 2006 12 27, p. 36–68.

paslaugas, Direktyva 2012/13/ES dėl teisės į informaciją, Direktyva 2013/48/ES dėl teisės turėti advokatą ir teisės susisiekti po sulaikymo, Direktyva 2016/343 dėl nekaltumo prezumpcijos ir teisės dalyvauti nagrinėjant bylą teisme, Direktyva (ES) 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie yra įtariamieji ar kaltinamieji, ir Direktyva (ES) 2016/1919 dėl teisinės pagalbos, tiek, kiek šiomis Konvencijos nuostatomis nustatoma:

(a) advokatų profesinės teisės, susijusios su jų klientų atstovavimu, kuriomis užtikrinama, kad įtariamieji ir kaltinamieji galėtų veiksmingai naudotis savo teisėmis, nustatytomis šiose šešiose procesinių teisių direktyvose, per savo advokatą (-us), ir kurios dėl to gali daryti poveikį Sąjungos vidaus taisyklėms dėl procesinių garantijų;

(b) advokatų profesinės teisės ir privilegijos, kurios šešiose procesinių teisių direktyvose taip pat įtvirtintos kaip teisės ar privilegijos, kuriomis gali tiesiogiai naudotis arba remtis tiek įtariamasis ar kaltinamasis, tiek jo advokatas (-ai);

(c) advokatų asmeninės teisės, kai jie patys yra įtariamieji arba kaltinamieji, kaip apibrėžta šešiose procesinių teisių direktyvose.

Konvencijos 9 straipsnio 4 dalis, skaitoma kartu su jos 6 straipsnio 5 dalimi ir 7 straipsniu, sutampa su Direktyvoje 2024/1069 nustatytomis taisyklėmis dėl asmenų, užsiimančių visuomenės dalyvavimo veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ieškinių ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginiai ieškiniai dėl visuomenės dalyvavimo arba SLAPP) tiek, kiek Konvencijos 9 straipsnio 4 dalyje, skaitomoje kartu su jos 6 straipsnio 5 dalimi ir 7 straipsniu, reikalaujama, kad šalys užtikrintų advokatų apsaugą nuo strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo tarpvalstybinio pobūdžio civilinėse bylose.

Nepanašu, kad pagal Konvenciją samdomiems advokatams būtų neleidžiama naudotis pagrindinėmis teisėmis, susijusiomis su teise verstis veikla, ir profesinėmis teisėmis taip pat, kaip savarankiškai dirbantiems advokatams. Todėl, siekiant užtikrinti suderinamumą su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika[11], reikalingas Sąjungos pareiškimas pagal Konvencijos 20 straipsnio 1 dalį, kad taikant Konvencijos 3 straipsnio a punktą sąvoka „advokatas“ neapima asmenų, kuriuos su jų klientais sieja darbo santykiai.

Be to, siūlomas pareiškimas konkrečiai dėl Konvencijos 6 straipsnio 3 dalies aiškinimo taip, kad Sąjunga mano, jog tai, kad Sąjunga pasirašo ir sudaro Konvenciją, nedaro poveikio teisės neatskleisti profesinės paslapties taikymo sričiai ir sąlygoms, taikomoms Sąjungos teisės vykdymo užtikrinimo procedūrose, kaip nustatyta Sąjungos teisėje ir visų pirma Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikoje[12].

Be to, pagal Konvencijos 21 straipsnį, Sąjunga turėtų pasilikti teisę netaikyti Konvencijos 6 straipsnio 1 dalies b, c ir i punktų Sąjungos institucijų, organų, tarnybų ir agentūrų, kurie pagal Konvencijos 2 straipsnio 3 dalies b punktą tarptautinio teismo ar tarptautinės organizacijos įsteigtos institucijos yra pripažinti kompetentingais veikti juose vykstančiuose procesuose, atstovams, kai teikia konsultacijas arba atlieka veiksmus tokiuose procesuose, kad būtų užtikrintas Konvencijos suderinamumas su Sąjungos institucijos atstovų vykdomo

---

11 Visų pirma žr. 1982 m. gegužės 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje *AM & S Europe / Europos Bendrijų Komisija*, 155/79, EU:C:1982:157, 21 ir tolesnius punktus.

12 Žr. visų pirma 2010 m. rugsėjo 14 d. Teisingumo Teismo sprendimą byloje *Akzo Nobel Chemicals and Akcros Chemicals / Komisija*, C-550/07 P, EU:C:2010:512; 2022 m. gruodžio 8 d. sprendimą byloje *Orde van Vlaamse Balies and Others*, C-694/20, EU:C:2022:963; 2024 m. rugsėjo 26 d. sprendimą byloje *Ordre des avocats du Barreau de Luxembourg*, C-432/23, EU:C:2024:791.

atstovavimo pobūdžiu. Negali būti daroma jokių išlygų dėl Konvencijos 7 straipsnio ir 9 straipsnio 4 dalies taikymo Sąjungos institucijų, organų, tarnybų ir agentūrų atstovams, kai jie pagal Konvencijos 2 straipsnio 3 dalies b punktą tarptautinio teismo ar tarptautinės organizacijos įsteigtos institucijos yra pripažinti kompetentingais veikti juose vykstančiuose procesuose, kai teikia konsultacijas arba atlieka veiksmus tokiuose procesuose. Tačiau šių nuostatų taikymas dera su Komisijos tarnybos nuostatais.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Kitos Sąjungos politikos sritys, kurioms Konvencija daro poveikį, visų pirma yra ES vidaus rinkos *acquis*, konkrečiai Direktyva 77/249 dėl teisininkų laisvės teikti paslaugas, Direktyva 98/5, skirta padėti teisininkams verstis nuolatine advokato praktika kitoje valstybėje narėje, ir Direktyva 2006/123 (Paslaugų direktyva), dėl kurių teikiamas atskiras pasiūlymas dėl sprendimo dėl Konvencijos pasirašymo (žr. pasiūlymą COM(2026)597).

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Materialinis teisinis pagrindas**

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo pasirašytino tarptautinio susitarimo tikslo ir turinio. Jeigu tarptautiniu susitarimu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

Atsižvelgiant į tai, kad tarptautiniu susitarimu siekiama kelių tikslų arba jį sudaro kelios dalys, kurie (-ios) yra neatsiejamai susiję (-ios) ir nė vienas (-a) iš jų nėra tik papildomas (-a), sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį materialinis teisinis pagrindas išimties tvarka turės apimti įvairius atitinkamus teisinius pagrindus.

Atsižvelgiant į tai, kad pagrindiniai Konvencijos tikslai ir komponentai yra teisminis bendradarbiavimas civilinėse ir baudžiamosiose bylose, taip pat savarankiškai dirbančių ir samdomų advokatų paslaugų teikimo taisyklės, materialinis teisinis pagrindas yra SESV 81 straipsnio 2 dalis, 82 straipsnio 2 dalis, 46 straipsnis, 53 straipsnio 1 dalis ir 62 straipsnis.

Pagal Konvencijos 1 straipsnį, jos tikslas – „*stiprinti advokato profesijos apsaugą ir teisę verstis šia profesija nepriklausomai ir nepatiriant diskriminavimo, nederamo trukdymo ar kišimosi arba išpuolių, grasinimų, persekiojimo ar bauginimo*“. Taigi Konvencijoje įtvirtintas daugialypis požiūris į advokatų profesijos apsaugą, apimantis esmines nepriklausomumo garantijas, advokatų profesinių teisių nustatymą ir apsaugos nuo diskriminacijos ir netinkamo trukdymo ar kišimosi priemones. Todėl ja šalys įpareigojamos imtis tam tikrų priemonių, kurios daro poveikį įvairioms teisės sritims. Esminės pareigos, kurios sutampa su ES teise, nustatytos Konvencijos 2, 5, 6, 7, 8 ir 9 straipsniuose.

Konvencijos 5 straipsnis susijęs su standartais, taikomais teisės verstis profesine veikla gavimui, teisės turėjimui arba jos pakartotiniam gavimui. Konvencijos 6 straipsnyje numatytos teisės, susijusios su pagrindine advokato užduotimi, pavyzdžiui, teisinių konsultacijų ir pagalbos teikimu, atstovavimu, prašymų ar siūlymų teikimu savo klientų vardu ir veiksmingu dalyvavimu visuose procesuose, kuriuose jis veikia savo klientų vardu. Konvencijos 8 straipsnyje reikalaujama, kad sprendimus, kuriais skiriamos drausminės

priemonės, būtų galima užginčyti pagal įstatymą įsteigtame nepriklausomame ir nešališkame teisme arba tribunole. Šiuo atžvilgiu atitinkami materialiniai teisiniai pagrindai yra SESV 53 straipsnio 1 dalis (savarankiškai dirbančių asmenų įsisteigimo laisvė) ir SESV 62 straipsnis (laisvė teikti paslaugas). Be to, yra svarbus SESV 46 straipsnis (laisvas darbuotojų judėjimas), nes samdomi advokatai pagrindinėmis teisėmis, susijusiomis su teise verstis advokato veikla, ir profesinėmis teisėmis naudojasi taip pat, kaip ir savarankiškai dirbantys advokatai.

Konvencijos 6 straipsnyje nustatytos advokatų profesinės teisės, neatsižvelgiant į tai, kurioje srityje teikiamos teisinės paslaugos, susijusios su jų klientų atstovavimu, įskaitant profesinės paslapties apsaugą. Konvencijos 9 straipsnyje numatytos procesinės garantijos advokatams, kurie patys yra įtariamieji arba kaltinamieji. Tos nuostatos priklauso SESV 82 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytai Sąjungos kompetencijai (asmenų teisės baudžiamajame procese). Kaip nurodyta pirmiau dėl Konvencijos suderinamumo su esama Sąjungos politika, Konvencija nedaro poveikio Sąjungos teisės normoms, reglamentuojančioms teisės neatskleisti profesinės paslapties taikymo sritį ir sąlygas, taikomas Sąjungos teisės vykdymo užtikrinimo procedūrose, kaip nustatyta visų pirma Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikoje.

Konvencijos 6 straipsnio 5 dalis susijusi su tuo, kad advokatai nepatirtų neigiamų pasekmių dėl to, kad yra tapatinami su savo klientais arba klientų reikalais. Ši nuostata turėtų būti skaitoma kartu su Konvencijos 9 straipsnio 4 dalimi, kuria Šalys įpareigojamos imtis priemonių užtikrinti, kad advokatai galėtų vykdyti savo profesinę veiklą ir naudotis Konvencijos 7 straipsnyje (saviraiškos laisvė) numatytomis teisėmis, nepatirdami jokios formos fizinių išpuolių, grasinimo, persekiojimo ar bauginimo arba kitokio nederamo trukdymo ar kišimosi. Šiuo atžvilgiu materialinis teisinis pagrindas yra SESV 81 straipsnio 2 dalies f punktas, kuriame numatytas civiliniam procesui tinkamai veikti trukdančių kliūčių šalinimas.

Konvencijos 2 straipsnio 2 dalies b punkte numatytos sąlygos, kuriomis nuostatos, susijusios su teise verstis advokato veikla (5 straipsnis), advokatų profesinėmis teisėmis (6 straipsnis), saviraiškos laisve (7 straipsnis), drausmine atsakomybe (8 straipsnis) ir apsaugos priemonėmis (9 straipsnis), taikomos tiems advokatams, kurie savo buveinės šalies profesiniu vardu kitoje šalyje teikia teisines konsultacijas, pagalbą arba atstovauja. Tos nuostatos, kiek jos susijusios su advokatų laisvo judėjimo teisėmis Sąjungoje, priklauso Sąjungos kompetencijai pagal SESV 46 straipsnį, 53 straipsnio 1 dalį ir 62 straipsnį.

Pirmiau išvardyti Sąjungos kompetencijai priklausantys klausimai yra susiję su keliais Konvencijos komponentais, kurie yra glaudžiai tarpusavyje susiję ir kartu padeda siekti Konvencijos tikslų. Svarbesnio komponento nustatyti neįmanoma: Konvencijos 2 straipsnio 2 dalies b punkte ir 5, 6, 7, 8 bei 9 straipsniuose nustatyti tikri įsipareigojimai, kurie sudaro plačią teisės specialistų apsaugos sistemą, įskaitant nepriklausomumo garantijas, apsaugos nuo diskriminacijos ir nederamo trukdymo ar kišimosi priemones. Visos garantijos kartu yra vienodai svarbios siekiant 1 straipsnyje nustatytų Konvencijos tikslų.

Kai tam tikros Konvencijos nuostatos pagal jos 2 straipsnio 3 dalies b punktą taikomos asmenims, atstovaujantiems Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tarptautiniuose teismuose, įskaitant Europos Sąjungos Teisingumo Teismą, atitinkamos pareigos patenka į SESV 336 straipsnio taikymo sritį. Tačiau tos pareigos, palyginti su kitais Konvencijos komponentais, gali būti laikomos papildomomis, todėl jos neturėtų atsispindėti materialiniame teisiniame pagrinde.

Todėl tinkamas materialinis teisinis pagrindas Tarybos aktams dėl Konvencijos pasirašymo ir sudarymo Sąjungos vardu priimti yra SESV 81 straipsnio 2 dalis, 82 straipsnio 2 dalis, 46 straipsnis, 53 straipsnio 1 dalis ir 62 straipsnis.

Remtis vienu sprendimu, grindžiamu dvigubu teisiniu pagrindu, neleidžiama, kai kiekvienam teisiniam pagrindui nustatytos procedūros yra tarpusavyje nesuderinamos.

Siekiant atsižvelgti į ypatingą Airijos ir Danijos poziciją dėl SESV trečiosios dalies V antraštinės dalies pagal prie ES sutarties ir SESV pridėtus protokolus Nr. 21 ir 22, SESV 81 straipsnio 2 dalis ir 82 straipsnio 2 dalis negali būti taikomos kartu su SESV 46 straipsniu, 53 straipsnio 1 dalimi ir 62 straipsniu. Todėl reikia pateikti du atskirus pasiūlymų rinkinius: dėl susitarimo pasirašymo ir dėl jo sudarymo (vienas grindžiamas SESV 81 straipsnio 2 dalimi ir 82 straipsnio 2 dalimi, o kitas – SESV 46 straipsniu, 53 straipsnio 1 dalimi ir 62 straipsniu).

- **Procedūrinis teisinis pagrindas**

SESV 218 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad tais atvejais, kai numatytas sudaryti susitarimas nėra išimtinai ar daugiausia susijęs su bendra užsienio ir saugumo politika, Komisija teikia pasiūlymą Tarybai. Taryba priima sprendimą, kuriuo įgaliojama pasirašyti susitarimą.

Komisija siūlo įgalioti pasirašyti Europos Tarybos konvenciją dėl advokato profesijos apsaugos su sąlyga, kad ji bus sudaryta vėliau.

Siūlomo sprendimo įgalioti pasirašyti Konvenciją procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 5 dalis.

- **Sąjungos kompetencija**

Šis pasiūlymas susijęs su Konvencijos nuostatomis dėl klausimų, susijusių su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, kurie priklauso SESV 81 straipsnio 1 dalies f punkte ir 82 straipsnio 2 dalies b punkte nurodytai Sąjungos kompetencijai. Kaip pirmiau nurodyta skirsnyje „Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis“, Sąjunga, tose srityse jau yra priėmusi bendras taisykles ir jos sutampa su Konvencijoje išdėstytomis nuostatomis.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Netaikoma.

- **Proporcingumas**

ES sutarties 2 straipsnyje nustatytos Sąjungos vertybės, kuriomis grindžiami pagrindiniai tikslai – stiprinti mūsų demokratiją, puoselėti teisinę valstybę ir saugoti bei skatinti pagrindines teises ir laisves, – dera su Konvencijos tikslais, išdėstytais 1 skirsnyje („Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai“). Siekiant taip pat veiksmingai ar tokiu pat mastu skatinti pagrindinių standartų, kurie padeda siekti šių tikslų teisingo bylos nagrinėjimo teisių ir procesinių apsaugos priemonių srityse, taip pat laisvo darbuotojų judėjimo ir laisvės teikti paslaugas srityse, taikymą tarp Europos Tarybos narių ir kitų tarptautinių partnerių, kurie gali tapti Konvencijos šalimis, geriausia pradėti dvišales derybas su atskiromis ES nepriklausančiomis šalimis, siekiant užtikrinti tuos standartus. Be to, galima laikyti, kad Konvencijos taikymo sritis apima tik tai, kas būtina jos pagrindiniam tikslui pasiekti. Joje atsižvelgiama į tai, kad Europos Tarybos valstybėse narėse ir kitose galimose šios Konvencijos signatarėse advokato profesija gali būti organizuojama skirtingai, ir nustatomos

tik tokios pagrindinės teisės, kurios yra būtinos siekiant apsaugoti advokatus nuo nepagrįstų išpuolių ir kišimosi vykdant savo profesinę veiklą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Šis pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo teikiamas pagal SESV 218 straipsnio 5 dalį, kurioje numatyta, kad Taryba priima sprendimą, kuriuo įgaliojama pasirašyti Konvenciją. Kitų teisinių priemonių, kuriomis būtų galima pasiekti šio pasiūlymo tikslą, nenumatyta.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Konkrečių konsultacijų dėl šio pasiūlymo su suinteresuotosiomis šalimis Europos Komisija nerengė.

Konvenciją bendradarbiaudami rengė Europos Tarybos Advokatų apsaugos ekspertų komitetas (CJ-AV), Europos Tarybos valstybių narių atstovai, taip pat dalyviai ir stebėtojai iš įvairių nevyriausybinių organizacijų, kaip antai „Advokatai be sienų“ (*Avocats sans Frontiers*), Europos advokatūrų ir teisininkų draugijų taryba, Europos advokatūrų federacija, Europos teisininkų asociacija, Europos baudžiamųjų bylų advokatų asociacija, Tarptautinė advokatūrų asociacija ir jos Žmogaus teisių institutas, Tarptautinė teisininkų komisija, Tarptautinė teisininkų asociacija, advokatų fondas „Lawyers for Lawyers“ ir Tarptautinis pažeidžiamų advokatų stebėsenos centras.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Netaikoma.

- **Poveikio vertinimas**

Šiame aiškinamajame memorandume pateikiama informacija apie aktualų poveikį.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Konvencija gerokai sustiprinama tarptautinė teisinė sistema, skirta advokatų ir jų klientų pagrindinėms teisėms, visų pirma teisei į teisingą bylos nagrinėjimą ir įtariamųjų bei kaltinamųjų procesinėms teisėms, kurias apima teisė į gynybą, apsaugoti, laikantis galiojančių Sąjungos lygmens standartų, įskaitant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija) (žr. visų pirma Chartijos 47 ir 48 straipsnius). Joje konkrečiai primenama Europos žmogaus teisių konvencija (EŽTK) ir užtikrinama, kad jos būtų laikomasi.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Poveikis Sąjungos biudžetui yra toks, kad šalys, kurios nėra Europos Tarybos narės, privalo mokėti įnašus GRAVO ir šalių komiteto veiklai finansuoti (žr. Konvencijos 18 straipsnio 3 dalį). Tokių įnašų mokėjimo tvarką nustatys Ministrų Komitetas. Konvencijos aiškinamojoje

ataskaitoje paaiškinta, kad siekiant padengti išlaidas, kurias organizacija patirtų dėl Europos Sąjungos prisijungimo, visų pirma – susijusias su tolesnių veiksmų mechanizmu, būtų taikoma Ministrų Komiteto rezoliucija CM/Res(2022)6 dėl Europos Sąjungos ir ES nepriklausančių valstybių dalyvavimo Europos Tarybos konvencijų įgyvendinimo mechanizmuose finansinių priemonių.

Komisija nemano, kad yra tinkama taikyti 2022 m. rezoliucijoje nustatyto Sąjungos įnašo apskaičiavimo metodą, nes neatsižvelgiama į tai, kad Sąjunga prisijungia prie Konvencijos kartu su savo valstybėmis narėmis. Todėl Komisija siūlo pareiškimą, pridedamą prie šių pasiūlymų, dėl to, kaip Sąjunga supranta Konvencijos 18 straipsnio 3 dalį. Šiame pareiškime skelbiama, kad Sąjunga supranta, jog jos įnašą į GRAVO ir Konvencijos šalių komiteto veiklos finansavimą nustatys Ministrų Komitetas, susitaręs su Sąjunga dėl tokio įnašo apskaičiavimo, atsižvelgdamas į tai, kad Sąjunga prie Konvencijos prisijungia kartu su valstybėmis narėmis.

Be to, Komisija pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį pateiks pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu valstybės narės turi laikytis Ministrų Komitete, kai bus priimamas sprendimas dėl Sąjungos finansinio įnašo apskaičiavimo metodo. Komisija siūlo taikyti tą patį apskaičiavimo metodą, dėl kurio buvo susitarta pasikeičiant laiškais Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencijos) atveju. Jame numatyta, kad Sąjungos įnašas turi būti toks pats kaip ir pagrindinio įnašo mokėtojo.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Konkretaus įgyvendinimo plano nesiūloma. Šalys Konvenciją turės įgyvendinti ją ratifikavus. Tačiau Konvencijoje yra numatytas stebėsenos mechanizmas – Advokato profesijos apsaugos ekspertų grupė (GRAVO), kuriai pavesta stebėti, kaip šalys įgyvendina Konvenciją (žr. Konvencijos 10 straipsnį). GRAVO turi sudaryti ne mažiau kaip aštuoni ir ne daugiau kaip dvylika narių, kuriuos iš šalių pasiūlytų kandidatų, kurie yra šalių piliečiai, ketverių metų kadencijai, kuri gali būti vieną kartą pratęsta, turi išrinkti šalių komitetas.

Atitiktis bus periodiškai vertinama, o GRAVO apibrėš vertinimo procedūros taikymo sritį ir tinkamas priemones jai atlikti. Šalys turi teikti informaciją apie Konvencijos įgyvendinimą. Daugiau informacijos apie šios konvencijos taikymo sritis galima gauti iš nevyriausybinių organizacijų ir pilietinės visuomenės, profesinių asociacijų, nacionalinių žmogaus teisių apsaugos institucijų, kitų Europos Tarybos dokumentų ir įstaigų, taip pat iš kitų regioninių ir tarptautinių organizacijų. GRAVO taip pat gali rengti vizitus į šalis.

• Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)

Netaikoma.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Į šį pasiūlymą įtraukti Konvencijos aspektai apima Konvencijos 6, 7, 8 ir 9 straipsnius.

6 straipsnyje nustatytos advokatų profesinės teisės, kurios yra neatskiriamai susijusios su jų klientų procesinėmis teisėmis ir apsaugos priemonėmis baudžiamajame procese. Tai apima pagrindinę advokatų teisę siūlyti ir teikti teisines konsultacijas bei pagalbą ir atstovauti, taip pat konkretesnes teises, pavyzdžiui, teisę susisiekti su savo klientais, susipažinti su informacija, susijusia su atitinkamu teismo procesu, ir būti arba dalyvauti atliekant

procesinius veiksmus, taip pat palaikyti ryšius su kompetentingomis institucijomis ir teikti joms prašymus ar siūlymus. Joje taip pat numatytos profesinės paslapties apsaugos priemonės (žr. 3 dalį), apibrėžiami advokatų teisių teisėti apribojimai (žr. 4 dalį) ir nustatomos advokatų apsaugos nuo neigiamų pasekmių, susijusių su teisėtu jų profesinės veiklos vykdymu atstovaujant konkrečiam klientui, priemonės (žr. 5 dalį).

7 straipsnyje nustatyta, kad saugoma advokatų saviraiškos laisvė, susijusi su teise informuoti visuomenę apie klausimus, susijusius su jų klientų bylomis, taip pat su advokatų ir jų profesinių asociacijų individualiomis ir kolektyvinėmis teisėmis skatinti teisinės valstybės principą ir jo laikymąsi, dalyvauti viešose diskusijose dėl esamų ir siūlomų teisės nuostatų ir teismų sprendimų turinio aiškinimo ir taikymo, teisingumo vykdymo ir teisės kreiptis į teismą bei žmogaus teisių skatinimo ir apsaugos, taip pat teikti pasiūlymus dėl su šiais klausimais susijusių reformų. Jame taip pat apibrėžiamos tam tikros sąlygos, kuriomis gali būti ribojama teisė informuoti visuomenę.

9 straipsnis susijęs, viena vertus, su advokatų apsaugos priemonėmis, visų pirma, kai jiems taikomos prievartinės tyrimo priemonės, pavyzdžiui, kratos ir poėmiai arba laisvės apribojimas. Tokios apsaugos priemonės apima procesines teises ir apsaugos priemones, kurios atitinka EŽTK 6 straipsnyje ir Chartijos 48 straipsnyje nustatytas įtariamųjų ir kaltinamųjų teises, kurios yra išsamiau išdėstytos ES procesinių teisių *acquis*. 9 straipsnyje nustatyta, kad apriboti šias apsaugos priemones leidžiama tik tiek, kiek tie apribojimai yra nustatyti įstatymu ir yra būtini demokratinėje visuomenėje siekiant užkirsti kelią nusikaltimams, juos tirti ir patraukti už juos baudžiamojon atsakomybėn arba apsaugoti kitų asmenų teises.

- **Susitarimo pasirašymas ir tekstas**

Konvencijos tekstas pateikiamas Tarybai kartu su šiuo pasiūlymu.

Išlygos ir pareiškimų tekstas pateikiamas kartu su šiuo pasiūlymu.

Pagal Sutartis Komisija turi užtikrinti, kad Konvencija būtų pasirašyta su sąlyga, kad ji bus sudaryta vėliau.

2026/0345 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Tarybos konvencijos dėl advokato profesijos apsaugos, kiek ji susijusi su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašymo Sąjungos vardu

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 81 straipsnio 2 dalį ir 82 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 5 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) Europos Tarybos Ministrų Komitetas Europos Tarybos konvenciją dėl advokato profesijos apsaugos (toliau – Konvencija) priėmė 2025 m. kovo 12 d., o 2025 m. gegužės 13 d. Liuksemburge ji buvo pateikta pasirašyti;

(2) šios konvencijos tikslas – stiprinti advokato profesijos apsaugą ir teisę verstis šia profesija nepriklausomai ir nepatiriant diskriminavimo, nederamo trukdymo ar kišimosi arba išpuolių, grasinimų, persekiojimo ar bauginimo. Konvencijoje reglamentuojama advokatų ir jų profesinių asociacijų teisė verstis veikla, profesinės teisės, saviraiškos laisvė, profesinė drausminė atsakomybė ir konkrečios apsaugos priemonės;

(3) Konvencija yra pirmoji tarptautinė teisiškai privaloma priemonė, skirta advokato profesijos apsaugai, ir ją gali pasirašyti Sąjunga bei valstybės, kurios nėra Europos Tarybos valstybės narės;

(4) Konvencija yra visiškai suderinama su Sąjungos teise ir dera su bendromis Sąjungos vertybėmis, nustatytomis Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 2 straipsnyje. Visų pirma ja skatinama teisinė valstybė bei pagrindinės teisės ir nustatomi susiję pagrindiniai standartai, *inter alia*, vykdant teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose ir teisminį bendradarbiavimą civilinėse bylose;

(5) kai kurie Konvencijos aspektai, susiję su advokatų profesinių teisių ir savo profesinę veiklą vykdančių advokatų apsauga, jau yra įtvirtinti Sąjungos antrinės teisės aktuose, be kita ko, šiose Europos Parlamento ir Tarybos direktyvose: 2012/13/ES[1], 2013/48/ES[2], (ES) 2016/800[3] ir (ES) 2024/1069[4];

---

1 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/13/ES dėl teisės į informaciją baudžiamajame procese (OL L 142, 2012 6 1, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/13/oj).

2 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/48/ES dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui ir Europos arešto orderio vykdymo procedūroms ir dėl teisės reikalauti, kad po laisvės atėmimo būtų informuota trečioji šalis, ir teisės susisiekti su trečiaisiais asmenimis ir konsulinėmis įstaigomis laisvės atėmimo metu (OL L 294, 2013 11 6, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/48/oj).

(6) pagal Konvencijos 17 straipsnį, ją gali pasirašyti ir Sąjunga. Sąjunga turėtų tapti Konvencijos šalimi kartu su valstybėmis narėmis, nes Konvencijos taikymo srityse kompetenciją turi Sąjunga ir jos valstybės narės;

(7) tai, kad Sąjunga pasirašo Konvenciją, nedaro poveikio Sąjungos taisyklėms, kuriomis reglamentuojama teisės neatskleisti profesinės paslapties taikymo sritis ir sąlygos, taikomos Sąjungos teisės vykdymo užtikrinimo procedūrose, kaip nustatyta Sąjungos teisėje ir visų pirma Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikoje;

(8) tam, kad būtų užtikrintas visiškas Konvencijos ir Sąjungos teisės suderinamumas, Sąjunga turėtų padaryti keletą pareiškimų ir išlygą. Visų pirma Sąjunga pareiškimais turėtų apibrėžti Konvencijos taikymo sritį, kaip numatyta Konvencijos 19 ir 20 straipsniuose. Pastarasis pareiškimas turėtų būti papildytas pareiškimu dėl Konvencijos 6 straipsnio 3 dalies taikymo Sąjungos teisės vykdymo užtikrinimo procedūrose. Sąjunga taip pat turėtų pasinaudoti Konvencijos 21 straipsnyje numatyta galimybe pasilikti teisę Konvencijos 6 straipsnio nuostatų tam tikrais atvejais netaikyti;

(9) [pagal prie Europos Sąjungos sutarties (ES Sutartis) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį Airija [... raštu] pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant šį sprendimą]; ARBA [pagal prie Europos Sąjungos sutarties (ES Sutarties) ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;]

(10) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(11) todėl Konvencija, kiek ji susijusi su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, turėtų būti pasirašyta Sąjungos vardu ir turėtų būti padaryta išlyga bei pareiškimai;

(12) Konvencijos, kiek ji susijusi su klausimais, nesusijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašymui bus taikomas tuo pačiu metu Tarybos priimamas atskiras sprendimas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Įgaliojama Sąjungos vardu pasirašyti Europos Tarybos konvenciją dėl advokato profesijos apsaugos, kiek ji susijusi su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir

---

[3] 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji, (OL L 132, 2016 5 21, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/800/oj).

[4] 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1069 dėl asmenų, užsiimančių visuomenės dalyvavimo veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ieškinių ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (Strateginiai ieškiniai dėl visuomenės dalyvavimo) (OL L, 2024/1069, 2024 4 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj).

baudžiamosiose bylose, su sąlyga, kad minėta Konvencija, kiek ji susijusi su tais klausimais, bus sudaryta[5].

2 straipsnis

Patvirtinama išlyga ir pareiškimai[6].

3 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

[5] Konvencijos tekstas bus paskelbtas kartu su sprendimu dėl jos sudarymo.
[6] Išlyga ir pareiškimai paskelbti OL L, […], ELI .....

TEISĖS AKTO PASIŪLYMO FINANSINIO POVEIKIO IR SKAITMENINIŲ ASPEKTŲ PAŽYMA

Turinys

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS 1
- Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai 1
- Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis 2
- Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis 4

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI 4
- Materialinis teisinis pagrindas 4
- Procedūrinis teisinis pagrindas 6
- Sąjungos kompetencija 6
- Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju) 6
- Proporcingumas 6
- Priemonės pasirinkimas 7

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI 7
- Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas 7
- Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis 7
- Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas 7
- Poveikio vertinimas 7
- Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas 7
- Pagrindinės teisės 7

4. POVEIKIS BIUDŽETUI 7

5. KITI ELEMENTAI 8
- Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka 8
- Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms) 8
- Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas 8
- Susitarimo pasirašymas ir tekstas 9

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA 4

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas 4

1.2. Atitinkama politikos sritis (-ys) 4

1.3. Tikslas (-ai) 4

1.3.1. Bendrasis tikslas (-ai) 4

1.3.2. Konkretus tikslas (-ai) 4

1.3.3. Numatomas rezultatas (-ai) ir poveikis 5

1.3.4. Veiklos rezultatų rodikliai 5

1.4. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su: 5
1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas 5
1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį 5
1.5.2. ES dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame skirsnyje „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“ – ES veiksmais užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmais. 6
1.5.3. Panašios patirties išvados 6
1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis 6
1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą 7
1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) ir jo (jos) finansinio poveikio trukmė 10
1.7. Planuojamas biudžeto vykdymo metodas (-ai) 10
2. VALDYMO PRIEMONĖS 12
2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės 12
2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os) 12
2.2.1. Biudžeto vykdymo metodo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas 12
2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą vidaus kontrolės sistemą (-as) 12
2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės išlaidų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą) 12
2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės 12
3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS 13
3.1. Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės) 13
3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams 14
3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka 14
3.2.1.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai 14
3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas (nepildytina decentralizuotų agentūrų atveju) 17
3.2.3. Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka 1
3.2.3.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai 1
3.2.4. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai 1
3.2.4.1. Finansuojami iš patvirtinto biudžeto 1
3.2.5. Numatomo poveikio su skaitmeninėmis technologijomis susijusioms investicijoms apžvalga 3

3.2.6. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa 4
3.2.7. Trečiųjų šalių įnašai 4
3.3. Numatomas poveikis pajamoms 4
4. SKAITMENINIAI ASPEKTAI 5
4.1. Skaitmeninės svarbos reikalavimai 5
4.2. Duomenys 5
4.3. Skaitmeniniai sprendimai 5
4.4. Sąveikumo vertinimas 5
4.5. Skaitmeninio įgyvendinimo rėmimo priemonės 5

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Tarybos konvencijos dėl advokato profesijos apsaugos, kiek ji susijusi su klausimais, susijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašymo Sąjungos vardu **// IR //** Pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Tarybos konvencijos dėl advokato profesijos apsaugos, kiek ji susijusi su klausimais, nesusijusiais su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašymo Sąjungos vardu

Pastaba. Šie du pasiūlymai yra neatskiriamai susiję (tiek savo esme, tiek poveikiu biudžetui), todėl dėl abiejų pasiūlymų pateikiama viena teisės akto pasiūlymo finansinio poveikio ir skaitmeninių aspektų pažyma, o jos kopija pridedama prie abiejų pasiūlymų.

1.2. Atitinkama politikos sritis (-ys)

Teisingumas (teisminis bendradarbiavimas civilinėse ir baudžiamosiose bylose)

Vidaus rinka (laisvas asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas)

1.3. Tikslas (-ai)

1.3.1. Bendrasis tikslas (-ai)

Europos Tarybos konvencija dėl advokato profesijos apsaugos (toliau – Liuksemburgo konvencija) siekiama apsaugoti advokatus ir jų profesines asociacijas. Konvencija yra pirmoji tarptautinė teisiškai privaloma sutartis, skirta advokato profesijos apsaugai, ir ją gali pasirašyti Sąjunga bei valstybės, kurios nėra Europos Tarybos valstybės narės. Siekiant apsaugoti bendrąsias ES vertybes, tokias kaip pagarba žmogaus orumui, laisvė, demokratija, lygybė, teisinė valstybė ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises, kaip numatyta ES sutarties 2 straipsnyje, labai svarbu, kad Sąjunga užtikrintų advokatų apsaugą nuo išpuolių. Todėl galima laikyti, kad Konvencijos tikslai yra suderinti su Sąjungos tikslais.

Kai kurie Konvencijoje nustatyti standartai jau yra įtvirtinti ES antrinės teisės aktuose, todėl tai yra mišrus susitarimas, kurio atžvilgiu Sąjunga ir valstybės narės dalijasi kompetencija ir kurį turėtų pasirašyti ir sudaryti ir Sąjunga, ir valstybės narės

1.3.2. Konkretus tikslas (-ai)

1 konkretus tikslas

Pasirašyti ir, ateityje pateikus kitus pasiūlymus, sudaryti Konvenciją.

1.3.3. Numatomas rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Bus nustatyti bendri būtiniausi advokatų ir jų profesinių organizacijų apsaugos Europoje standartai;

bus užtikrinama, kad būtų kuo mažiau keršijama ir nederamai kišamasi į laisvą ir nepriklausomą teisininkų profesinę veiklą ir advokatų profesinių organizacijų veiklą;

bus stiprinamas teisinės valstybės principas dalyvaujančiose valstybėse, stiprinant advokatų galimybes nekliudomai atlikti savo pagrindinį vaidmenį demokratinių visuomenių teisingumo sistemose.

1.3.4. Veiklos rezultatų rodikliai

Nurodyti pažangos ir laimėjimų stebėsenos rodiklius.

Advokato profesijos apsaugos ekspertų grupė (toliau – GRAVO) stebės, kaip šalys įgyvendina šią konvenciją, ir nustatys rodiklius.

1.4. Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su:

☒ nauju veiksmu

☐ nauju veiksmu, kai bus įgyvendintas bandomasis projektas ir (arba) atlikti parengiamieji veiksmai[1]

☐ esamo veiksmo galiojimo pratęsimu

☐ vieno ar daugiau veiksmų sujungimu arba nukreipimu į kitą (naują) veiksmą

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai, įskaitant išsamų iniciatyvos įgyvendinimo pradinio etapo tvarkaraštį

Kadangi Komisijos atliktas Konvencijos vertinimas parodė, kad tam tikrais klausimais, kurie patenka į Konvencijos taikymo sritį, Sąjunga turi išimtinę išorės kompetenciją, Sąjunga Konvenciją turi pasirašyti ir sudaryti kartu su savo valstybėmis narėmis. Šiuo tikslu reikia priimti Tarybos sprendimus pagal 218 straipsnio 5 ir 6 dalis. Sprendimas dėl Konvencijos pasirašymo ir sudarymo turėtų būti priimtas kuo greičiau, nes, kol Sąjunga nepriėmė sprendimo dėl susitarimo sudarymo, valstybės narės negali pačios užbaigti Konvencijos ratifikavimo procedūros. Dėl to Konvencija vėluoja įsigalioti.

[1] Kaip nurodyta Finansinio reglamento 58 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

Be to, pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį, būtina priimti sprendimą, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Tarybos Ministrų Komitete, dėl Sąjungos finansinio įnašo Konvencijai apskaičiavimo metodo, laikantis jos 18 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų.

1.5.2. ES dalyvavimo pridėtinė vertė (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu tikrumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame skirsnyje „ES dalyvavimo pridėtinė vertė“ – ES veiksmais užtikrinama vertė, papildanti vertę, kuri būtų užtikrinta vien valstybių narių veiksmais.

Priežastys imtis ES lygmens veiksmų (*ex ante*)

Advokatai ir jų profesinės organizacijos vis dažniau patiria išpuolių – tai kelia grėsmę mūsų demokratijai. Tai jau seniai pripažino Sąjunga, Europos Taryba ir nevyriausybiniai suinteresuotieji subjektai, visų pirma advokatų asociacijos. Vis dėlto, kol nebuvo Konvencijos, ES ar Europos lygmeniu nebuvo jokios tikslinės teisinės priemonės, kuria šis klausimas būtų sprendžiamas holistiškai. Todėl Konvencijos dėl advokato profesijos apsaugos sudarymas yra svarbus žingsnis stiprinant advokatų apsaugą, taigi ir teisinę valstybę bei mūsų Europos demokratijos vientisumą.

Numatoma sukurti ES pridėtinė vertė (*ex post*)

Galima tikėtis, kad sustiprinus advokatų ir jų profesinių organizacijų apsaugą nuo išpuolių ir nederamo kišimosi bus sustiprintas teisinės valstybės principas, taigi ir mūsų Europos demokratinių valstybių vientisumas. Tai taip pat gali padėti geriau įgyvendinti dabartinę ES teisinę sistemą, susijusią su teisininkų profesijos ir advokatų profesinių teisių reglamentavimu, kuri dėl daugybės susijusių politikos sričių yra gana fragmentiška, o jos ir Konvencijos taikymo sritys bei detalumas yra nesulyginami.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Netaikoma.

1.5.4. Suderinamumas su daugiamete finansine programa ir galima sinergija su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Pasiūlymas yra suderinamas su dabartine 2021–2027 m. daugiamete finansine programa ir tam laikotarpiui nustatyta Teisingumo programa. Jis taip pat yra suderinamas su Komisijos pasiūlymu dėl kitos 2028–2034 m. daugiametės finansinės programos ir siūloma to paties laikotarpio Teisingumo programa.

Pagal dabartinę Teisingumo programą remiamas teisminis bendradarbiavimas civilinėse ir baudžiamosiose bylose, teisėjų mokymas ir veiksminga teisė kreiptis į teismą. Siūloma Teisingumo programa bus toliau siekiama tų tikslų, kartu daugiau dėmesio skiriant teisingumo sistemų skaitmeninimui.

Tikimasi, kad šia iniciatyva bus sukurta sinergija su dabartinėmis ir siūlomomis Teisingumo programomis, visų pirma dėl teisinės valstybės skatinimo, teisingumo sistemų nepriklausomumo ir veiksmingo veikimo, advokatų, vykdančių savo profesinę veiklą, apsaugos ir veiksmingos teisės kreiptis į teismą.

Siekiant apsaugoti bendrąsias ES vertybes, tokias kaip pagarba žmogaus orumui, laisvė, demokratija, lygybė, teisinė valstybė ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises, kaip numatyta Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje, labai svarbu, kad Sąjunga užtikrintų advokatų apsaugą nuo išpuolių ir nederamo kišimosi į jų profesinių pareigų vykdymą. Todėl galima laikyti, kad Konvencijos tikslai yra suderinti su Sąjungos tikslais. Kai kurie Konvencijoje nustatyti standartai jau yra įtvirtinti ES antrinės teisės aktuose teisminio bendradarbiavimo civilinėse ir baudžiamosiose bylose ir laisvo asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimo srityse.

1.5.5. Įvairių turimų finansavimo galimybių vertinimas, įskaitant perskirstymo mastą

Konvencijos 18 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad „kiekviena Šalis, kuri nėra Europos Tarybos narė, prie GRAVO ir Šalių komiteto veiklos finansavimo prisideda pagal Ministrų Komiteto nustatytas sąlygas“. Tai taikoma Sąjungai. Konvencijos aiškinamojoje ataskaitoje iš esmės paaiškinta, kad siekiant padengti išlaidas, kurias organizacija patirtų dėl Europos Sąjungos prisijungimo, visų pirma susijusias su tolesnių veiksmų mechanizmu, būtų taikoma Ministrų Komiteto rezoliucija CM/Res(2022)6 dėl Europos Sąjungos ir ES nepriklausančių valstybių dalyvavimo Europos Tarybos konvencijų įgyvendinimo mechanizmuose finansinių priemonių.

Komisija prieštarauja, kad būtų taikomas 2022 m. rezoliucijoje nustatytas Sąjungos įnašo apskaičiavimo metodas, nes juo neatsižvelgiama į tai, kad Sąjunga prisijungia prie Konvencijos kartu su valstybėmis narėmis. Todėl siūloma prie pasiūlymų dėl pasirašymo ir sudarymo pridėti pareiškimą dėl to, kaip Sąjunga supranta Konvencijos 18 straipsnio 3 dalį. Šiame pareiškime skelbiama, kad Sąjunga supranta, jog jos įnašą į GRAVO ir Konvencijos šalių komiteto veiklos finansavimą nustatys Ministrų Komitetas, susitaręs su Sąjunga dėl tokio įnašo apskaičiavimo, atsižvelgdamas į tai, kad Sąjunga prie Konvencijos prisijungia kartu su valstybėmis narėmis.

Komisija pagal 218 straipsnio 9 dalį teikia pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu valstybės narės turi laikytis Ministrų Komitete, kai bus priimamas sprendimas dėl Sąjungos finansinio įnašo apskaičiavimo metodo. Nedarant poveikio Sąjungos požiūriui į kitų Europos Tarybos priemonių finansavimą, Komisija siūlo taikyti tą patį apskaičiavimo metodą, dėl kurio buvo susitarta pasikeičiant laiškais Stambulo konvencijos atveju.

Stambulo konvencijos tikslais buvo nustatytas metodas, pagal kurį Sąjungos įnašas turi būti toks pats kaip ir pagrindinio įnašo mokėtojo. Siekdama apskaičiuoti šią sumą, Europos Sąjunga sutiko, kad Konvencijos išlaidos būtų nustatomos taip:

a. konvencijos biudžeto išlaidos, t. y. tiesiogiai su Liuksemburgo konvencija susijusios išlaidos (be bendrųjų valdymo išlaidų) (A)

b. pridėjus administracines išlaidas, sudarančias 27 % biudžeto išlaidų. (B) = 27%*A.

Be to, buvo paaiškinta, kad apskaičiuojant A punkte nurodytas biudžeto išlaidas neturėtų būti atsižvelgiama į Europos Sąjungos finansinį įnašą.

Priėmus sprendimą, kuriuo nustatoma Sąjungos pozicija dėl Sąjungos finansinio įnašo apskaičiavimo metodo, siūloma, pasikeičiant laiškais, apie tai pranešti Europos Tarybos sekretoriatui ir gauti jo patvirtinimą, kad jis pritaria Sąjungos siūlomam apskaičiavimo metodui. Tada Ministrų Komitetas turėtų priimti sprendimą nukrypti nuo 2022 m. rezoliucijos taikymo, o jį priimant valstybės narės balsuoja laikydamosi šiuo tikslu priimtame Tarybos sprendime nustatytos bendrosios pozicijos.

Šiuo metu, oficialiai nepatvirtinus Sąjungos įnašo apskaičiavimo metodo ir nesant patikimų duomenų apie išlaidas, kurios bus patirtos dėl Konvencijos (Konvencija dar neįsigaliojo, o išlaidos priklauso, *inter alia*, nuo dalyvaujančių valstybių skaičiaus), tikslių Sąjungos biudžeto išlaidų numatyti neįmanoma. Tačiau Europos Taryba mums neoficialiai pateikė šiuos galimų 2028–2031 m. išlaidų įverčius:

Metai	**2028**	**2029**	**2030**	**2031**
Bendros numatomos tiesioginės išlaidos (tūkst. EUR)	305,7	311,8	592,7	604,6
Netiesioginės išlaidos 27 %	82,5	84,2	160,0	163,2
Bendras bazinis ES įnašas (tūkst. EUR)	388,2	396,0	752,8	767,8
ES įnašas (tūkst. EUR)	49,5	50,5	96,1	98,0

Pirmiau pateikti skaičiavimai buvo atlikti taikant šias prielaidas:

- Konvencija įsigalios 2028 m. (8 ratifikavusios šalys, įskaitant 6 valstybes nares) ir per šį laikotarpį ją ratifikuos daugiau šalių (tačiau mažiau nei 25);
- darbuotojai: 2028–2029 m. – 2 (1A, 1B), o 2030–2031 m. – 4 (2A, 2B);
- trys posėdžiai per metus (du – stebėsenos mechanizmo (GRAVO – aštuoni nariai) ir vienas – šalių komiteto narių);
- taikoma 2 % metinė infliacija;

- GRAVO priims savo darbo tvarkos taisykles. daroma prielaida, kad surinktos informacijos pakanka, ir apsilankymų per šį laikotarpį būtų labai nedaug, jei jų apskritai būtų.

Taikoma 2026 m. pagrindinių įnašų mokėtojų įnašo norma (12,7607 %). Ši norma bus kasmet atnaujinama pagal Res(94)31 dėl valstybių narių įnašų į Europos Tarybos biudžetus dydžių apskaičiavimo metodo. Jei per šį laikotarpį ratifikavusiųjų valstybių daugėtų lėčiau, 2030–2031 m. išlaidos galėtų būti sumažintos (arba padidintos, jei ratifikavusiųjų valstybių skaičius būtų didesnis, nors tai mažiau tikėtina).

1.6. Pasiūlymo (iniciatyvos) ir jo (jos) finansinio poveikio trukmė

☐ **trukmė ribota**

– ☐ galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD],

– ☐ įsipareigojimų asignavimų finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM, o mokėjimų asignavimų – nuo MMMM iki MMMM;

☒ **trukmė neribota**

– įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,

– vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Planuojamas biudžeto vykdymo metodas (-ai)[2]

☒ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

– ☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;

– ☐ vykdomųjų įstaigų.

☐ **Pasidalijamasis valdymas** su valstybėmis narėmis

☐ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis pavedant:

– ☐ trečiosioms valstybėms arba jų paskirtoms įstaigoms;

– ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

– ☐ Europos investicijų bankui ir Europos investicijų fondui;

– ☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 70 ir 71 straipsniuose;

– ☐ viešosios teisės reglamentuojamoms įstaigoms;

– ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, tiek, kiek joms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;

[2] Informacija apie biudžeto vykdymo metodus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BUDGpedia“ https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx.

– ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurioms užtikrinamos pakankamos finansinės garantijos;

– ☐ atitinkamame pagrindiniame akte nurodytoms įstaigoms ar asmenims, kuriems pavesta vykdyti konkrečius veiksmus bendros užsienio ir saugumo politikos srityje pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį;

– ☐ valstybėje narėje įsteigtoms įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė arba Sąjungos teisė ir kurioms pagal konkrečių sektorių taisykles gali būti patikėtas Sąjungos lėšų arba biudžeto garantijų įgyvendinimas tiek, kiek tokias įstaigas kontroliuoja viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos arba įstaigos, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, ir joms kontrolės įstaigos suteikia tinkamas finansines garantijas solidariosios atsakomybės forma arba lygiavertes finansines garantijas, kurios kiekvienam veiksmui gali būti apribotos iki didžiausios Sąjungos paramos sumos.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Kai Konvencija įsigalios Sąjungai, Sąjunga bus pakviesta sumokėti finansinį įnašą. Terminas, iki kurio Sąjunga turės sumokėti pirmąjį įnašą, prasidės tą dieną, kai bus pateiktas šis kvietimas sumokėti įnašą. Trečdalis sumos turės būti pervesta per du mėnesius nuo tos dienos, o likusi dalis – per šešis mėnesius.

Visi vėlesni įnašai bus apskaičiuojami ir mokėtini kartą už metus.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema (-os)

2.2.1. Biudžeto vykdymo metodo (-ų), finansavimo įgyvendinimo mechanizmo (-ų), mokėjimo tvarkos ir siūlomos kontrolės strategijos pagrindimas

Sąjungos finansinio įnašo sumos, į kurią siūloma orientuotis, apskaičiavimo metodas, kaip paaiškinta pirmiau, grindžiamas metodu, kuris taikytas dėl Sąjungos įnašo į finansines išlaidas, patiriamas dėl Europos Tarybos Stambulo konvencijos.

Šis apskaičiavimo metodas (Stambulo metodas) laikomas tinkamesniu nei nustatytasis Ministrų Komiteto rezoliucijoje CM/Res(2022)6 dėl Europos Sąjungos ir ES nepriklausančių valstybių dalyvavimo Europos Tarybos konvencijų įgyvendinimo mechanizmuose finansinių priemonių, nes joje neatsižvelgiama į tai, kad Sąjunga sudaro Konvenciją kartu su savo valstybėmis narėmis, kurios, kaip Europos Tarybos narės, jau moka įnašus į jos bendrąjį biudžetą, iš kurio Konvencijos išlaidos padengiamos pirmiausia.

Pagal Stambulo metodą numatyta, kad Sąjunga turi mokėti tokį patį įnašą kaip ir pagrindinis įnašo mokėtojas. Šiuo tikslu nurodyta 2026 m. norma yra 12,7607 %. Kaip paaiškinta pirmiau, ši norma bus kasmet atnaujinama pagal Res(94)31 dėl valstybių narių įnašų į Europos Tarybos biudžetus dydžių apskaičiavimo metodo.

2.2.2. Informacija apie nustatytą riziką ir jai sumažinti įdiegtą vidaus kontrolės sistemą (-as)

Netaikoma.

2.2.3. Kontrolės išlaidų efektyvumo apskaičiavimas ir pagrindimas (kontrolės išlaidų ir susijusių valdomų lėšų vertės santykis) ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas (atliekant mokėjimą ir užbaigiant programą)

Šiuo sprendimu nedaromas poveikis esamos Komisijos kontrolės išlaidų efektyvumui.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Šiam sprendimui reikalingiems asignavimams bus taikomos esamos Komisijai taikomos sukčiavimo prevencijos, kontrolės ir audito priemonės. Europos Taryba taikys savo sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos taisykles ir procedūras.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

Prognozuojamas poveikis išlaidoms ir darbuotojams 2028 m. ir vėlesniu laikotarpiu pridedamas tik paaiškinimo tikslais, nedarant išankstinių išvadų dėl kitos daugiametės finansinės programos. Finansavimo šaltinis ir Sąjungos finansinio įsipareigojimo apimtis po 2027 m. ir toliau priklauso nuo tarpinstitucinių derybų dėl 2028–2034 m. DFP rezultatų ir bus nustatyti vėliau taikant metinę biudžeto procedūrą. Visi asignavimai ir darbuotojų skaičius nuo 2028 m. yra orientaciniai.

3.1. Atitinkama daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA[1]	ELPA šalių[2]	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių[3]	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotųjų pajamų
2	Teisingumo programos paramos eilutė	NDA	NE	NE	NE	NE
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA / NDA	ELPA šalių	valstybių kandidačių ir potencialių kandidačių	kitų trečiųjų valstybių	kitų asignuotųjų pajamų
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE
	[XX.YY.YY.YY]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

1 DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.
2 ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.
3 Valstybių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių kandidatų.

3.2. Numatomas pasiūlymo finansinis poveikis asignavimams

3.2.1. Numatomo poveikio veiklos asignavimams santrauka

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami

– ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

3.2.1.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris	2

JUST GD			Metai **2028**	Metai **2029**	Metai **2030**	Metai **2031**	Metai **2032**[1]	Metai **2033**[2]	Metai **2034**[3]	**IŠ VISO DFP 2028–2034**
Veiklos asignavimai										
Teisingumo programos paramos eilutė	Įsipareigojimai	1a	0,050	0,051	0,096	0,098	0,098	0,098	0,098	**0,589**
	Mokėjimai	2a	0,050	0,051	0,096	0,098	0,098	0,098	0,098	**0,589**
Biudžeto eilutė	Įsipareigojimai	1b								**0**
	Mokėjimai	2b								**0**
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų paketo lėšų[4]										
Biudžeto eilutė		3								**0**

[1] Iš Europos Tarybos gavome tik tikėtinos 2028–2031 m. Sąjungos įnašo sumos prognozę (remiantis Stambulo apskaičiavimo metodu). Tačiau galima tikėtis, kad po 2031 m. įnašas iš esmės išsilygins, nes tikimasi, kad šalių skaičius ir susijusios Konvencijos įgyvendinimo stebėsenos išlaidos po 2031 m. pernelyg nepadidės.

[2] Ten pat.

[3] Ten pat.

[4] Techninė ir (arba) administracinė parama bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

IŠ VISO asignavimų	Įsipareigojimai	= 1a + 1b + 3	**0,050**	**0,051**	**0,096**	**0,098**	**0,098**	**0,098**	**0,098**	**0,589**
JUST GD	Mokėjimai	= 2a + 2b + 3	**0,050**	**0,051**	**0,096**	**0,098**	**0,098**	**0,098**	**0,098**	**0,589**

			Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	Metai	**IŠ VISO DFP 2028–2034**
			2028	**2029**	**2030**	**2031**	**2032**	**2033**	**2034**	
IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	4	0,050	0,051	0,096	0,098	0,098	0,098	0,098	**0,589**
	Mokėjimai	5	0,050	0,051	0,096	0,098	0,098	0,098	0,098	**0,589**
IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų paketo lėšų		6	0	0	0	0	0	0	0	**0**
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **2 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ**	Įsipareigojimai	= 4 + 6	**0,050**	**0,051**	**0,096**	**0,098**	**0,098**	**0,098**	**0,098**	**0,589**
	Mokėjimai	= 5 + 6	**0,050**	**0,051**	**0,096**	**0,098**	**0,098**	**0,098**	**0,098**	**0,589**

Numatomas poveikis išlaidoms 2028 m. ir vėlesniu laikotarpiu pridedamas tik paaiškinimo tikslais, nedarant išankstinių išvadų dėl kitos daugiametės finansinės programos. Finansavimo šaltinis ir Sąjungos finansinio įsipareigojimo apimtis po 2027 m. ir toliau priklauso nuo tarpinstitucinių derybų dėl 2028–2034 m. DFP rezultatų ir jie bus nustatyti vėliau taikant metinę biudžeto procedūrą ir valdymo mechanizmą.

Numatomas poveikis išlaidoms ir darbuotojams susijęs ne tik su šiuo pasiūlymu, bet ir su „Pasiūlymu dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl Europos Tarybos konvencijos dėl advokato profesijos apsaugos, kiek ji susijusi su klausimais, **nesusijusiais** su teisminiu bendradarbiavimu civilinėse ir baudžiamosiose bylose, pasirašymo Sąjungos vardu“. Tai paaiškinama tuo, kad šių dviejų pasiūlymų įgyvendinimas yra neatskiriamai susijęs

(bendri veiksmai ir ištekliai). Du pasiūlymai teikiami dėl to, kad skiriasi teisiniai pagrindai (žr. aiškinamąjį memorandumą), todėl taikomos skirtingos teisėkūros procedūros ir jų negalima sujungti į vieną pasiūlymą.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija		4	„Administracinės išlaidos“[5]							
GD: Teisingumo ir vartotojų reikalų (JUST)			Metai **2028**	Metai **2029**	Metai **2030**	Metai **2031**	Metai **2032**	Metai **2033**	Metai **2034**	**IŠ VISO DFP 2028–2034**
• Žmogiškieji ištekliai			0,194	0,194	0,194	0,194	0,194	0,194	0,194	**1,358**
• Kitos administracinės išlaidos			0,003	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003	0,003	**0,021**
IŠ VISO JUST GD	Asignavimai		**0,197**	**0,197**	**0,197**	**0,197**	**0,197**	**0,197**	**0,197**	**1,379**

IŠ VISO asignavimų pagal 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ daugiametėje finansinėje programoje	(Iš viso įsipareigojimų = iš viso mokėjimų)	**0,197**	**0,197**	**0,197**	**0,197**	**0,197**	**0,197**	**0,197**	**1,379**

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		Metai **2028**	Metai **2029**	Metai **2030**	Metai **2031**	Metai **2032**	Metai **2033**	Metai **2034**	**IŠ VISO DFP 2028–2034**
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **1–4 IŠLAIDŲ**	Įsipareigojimai	**0,247**	**0,248**	**0,293**	**0,295**	**0,295**	**0,295**	**0,295**	**1,968**

[5] Reikiami asignavimai turėtų būti nustatomi remiantis atitinkamame tinklalapyje „BUDGpedia“ pateiktais metinių vidutinių išlaidų duomenimis.

KATEGORIJAS										
	Mokėjimai	**0,247**	**0,248**	**0,293**	**0,295**	**0,295**	**0,295**	**0,295**	**1,968**

3.2.2. Numatomas veiklos asignavimais finansuojamas atliktas darbas (nepildytina decentralizuotų agentūrų atveju)

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir atliktus darbus ⇩			Metai **2028**		Metai **2029**		Metai **2030**		Metai **2031**		Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 skirsnį)						**IŠ VISO**	
	ATLIKTI DARBAI																	
	Rūšis[6]	Viduti nės sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąna udos	Skaičius	Sąna udos	Skaičius	Sąnau dos	Skaičius	Sąnau dos	Bendr as skaiči us	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS[7] ...																		
– Atliktas darbas																		
– Atliktas darbas																		
– Atliktas darbas																		
1 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																		
– Atliktas darbas																		
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
IŠ VISO																		

6 Atlikti darbai – būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

7 Apibūdinta 1.3.2 skirsnyje „Konkretus tikslas (-ai) ...“.

3.2.3. Numatomo poveikio administraciniams asignavimams santrauka

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama

– ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

3.2.3.1. Patvirtinto biudžeto asignavimai

PATVIRTINTI ASIGNAVIMAI	Metai **2028**	Metai **2029**	Metai **2030**	Metai **2031**	Metai **2032**	Metai **2033**	Metai **2034**	**IŠ VISO 2028–2034**
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	0,194	0,194	0,194	0,194	0,194	0,194	0,194	**1,358**
Kitos administracinės išlaidos	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	**0,194**	**0,194**	**0,194**	**0,194**	**0,194**	**0,194**	**0,194**	**1,358**
Neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								
Žmogiškieji ištekliai	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Tarpinė suma, neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
IŠ VISO	**0,194**	**0,194**	**0,194**	**0,194**	**0,194**	**0,194**	**0,194**	**1,358**

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų veiksmui valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę lėšų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Prognozuojamas poveikis išlaidoms ir darbuotojams 2028 m. ir vėlesniu laikotarpiu pridedamas tik paaiškinimo tikslais, nedarant išankstinių išvadų dėl kitos daugiametės finansinės programos. Finansavimo šaltinis ir Sąjungos finansinio įsipareigojimo apimtis po 2027 m. ir toliau priklauso nuo tarpinstitucinių derybų dėl 2028–2034 m. DFP rezultatų ir bus nustatyti vėliau taikant metinę biudžeto procedūrą. Visi asignavimai ir darbuotojų skaičius nuo 2028 m. yra orientaciniai.

3.2.4. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

– ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.

– ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

3.2.4.1. Finansuojami iš patvirtinto biudžeto

Sąmatą surašyti etato ekvivalentais[1]

PATVIRTINTI ASIGNAVIMAI	Metai **2028**	Metai **2029**	Metai **2030**	Metai **2031**	Metai **2032**	Metai **2033**	Metai **2034**
• Etatų plano etatai (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							

[1] Po lentele nurodykite, kiek etato ekvivalentų iš nurodyto skaičiaus jau paskirti tam veiksmui valdyti ir (arba) gali būti perskirstyti jūsų generaliniame direktorate ir kokie yra jūsų grynieji poreikiai.

20 01 02 01 (Būstinė ir Komisijos atstovybės)		1	1	1	1	1	1	1
20 01 02 03 (ES delegacijos)		0	0	0	0	0	0	0
(Netiesioginiai moksliniai tyrimai)		0	0	0	0	0	0	0
(Tiesioginiai moksliniai tyrimai)		0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)		0	0	0	0	0	0	0
• Išorės darbuotojai (etato ekvivalentais)								
20 02 01 (AC, END finansuojami iš bendrojo biudžeto)		0	0	0	0	0	0	0
20 02 03 (AC, AL, END ir JPD ES delegacijose)		0	0	0	0	0	0	0
Administracinės paramos eilutė [XX.01.YY.YY]	• būstinėje	0	0	0	0	0	0	0
	• ES delegacijose	0	0	0	0	0	0	0
(AC, END – netiesioginiai moksliniai tyrimai)		0	0	0	0	0	0	0
(AC, END – tiesioginiai moksliniai tyrimai)		0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – 4 išlaidų kategorija		0	0	0	0	0	0	0
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti) – neįtraukta į 4 išlaidų kategoriją		0	0	0	0	0	0	0
IŠ VISO		1	1	1	1	1	1	1

Pasiūlymui įgyvendinti reikalingi darbuotojai (etato ekvivalentais):

Komisija:

	bus pasitelkiami dabartiniai Komisijos tarnybų darbuotojai	**Papildomi darbuotojai išskirtinėmis aplinkybėmis***		
		bus finansuojami pagal 4 išlaidų kategoriją arba iš mokslinių tyrimų	**bus finansuojami iš BA eilutės**	**bus finansuojami iš mokesčių**
Etatų plano etatai	1 etato ekvivalentai (AD etatas) – iš Komisijos etatų perskirstymo rezervo.	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų
Išorės darbuotojai (CA, SNE, INT)	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų

Vykdytinų užduočių aprašymas, kai užduotis vykdo:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	**Komisija** Pasiūlymui įgyvendinti reikia **vieno etato ekvivalento JUST generaliniame direktorate** (teisininko), be kita ko: 1) koordinuoti pozicijai, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Konvencijos šalių komitete (COP), dėl visų COP ir Europos Tarybos Ministrų Komitete priimtų sprendimų dėl sprendimų, susijusių su Konvencija; 2) Sąjungos vardu dalyvauti COP posėdžiuose; 3) dalyvauti Konvencijos įgyvendinimo stebėsenos veikloje. Patirtis, įgyta įgyvendinant kitus Sąjungos ratifikuotus Europos Tarybos dokumentus (pvz., Stambulo konvenciją), rodo, kad darbo krūvis gali prilygti 1 etato ekvivalentui. Šiuo metu JUST GD iš turimų išteklių negali skirti reikiamo 1 etato ekvivalento (teisininko). Atsižvelgiant į esamą darbo krūvį, susijusį su įstatymais nustatytų ir prioritetinių dokumentų įgyvendinimu, šio poreikio negalima visiškai patenkinti perskirstant lėšas JUST generaliniame direktorate. Tolesnis perskirstymas trukdytų laiku įgyvendinti politiškai opias ir prioritetines iniciatyvas (susijusias, pvz., su karu Ukrainoje, demokratijos ir konkurencingumo gynimu), kurias siūloma įtraukti į kitą Komisijos darbo programą. Tai taip pat pakenktų dabartiniams prioritetams, pavyzdžiui, didinti Teisingumo ir vartotojų reikalų *acquis* vykdymo užtikrinimo pastangas.
Išorės darbuotojai	nėra duomenų

Prognozuojamas poveikis išlaidoms ir darbuotojams 2028 m. ir vėlesniu laikotarpiu pridedamas tik paaiškinimo tikslais, nedarant išankstinių išvadų dėl kitos daugiametės finansinės programos. Finansavimo šaltinis ir Sąjungos finansinio įsipareigojimo apimtis po 2027 m. ir toliau priklauso nuo tarpinstitucinių derybų dėl 2028–2034 m. DFP rezultatų ir bus nustatyti vėliau taikant metinę biudžeto procedūrą. Visi asignavimai ir darbuotojų skaičius nuo 2028 m. yra orientaciniai.

3.2.5. Numatomo poveikio su skaitmeninėmis technologijomis susijusioms investicijoms apžvalga

IŠ VISO skaitmeninių ir IT asignavimų	Metai **2028**	Metai **2029**	Metai **2030**	Metai **2031**	Metai **2032**	Metai **2033**	Metai **2034**	**IŠ VISO DFP 2028–2034**
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
IT išlaidos (organizacijos)	0	0	0	0	0	0	0	**0**
4 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								

Politikos priemonių IT išlaidos veiklos programoms	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Tarpinė suma, neįtraukta į 4 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
IŠ VISO	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

3.2.6. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

Pasiūlymas (iniciatyva)

– ☒ Galima visiškai finansuoti perskirstant asignavimą atitinkamoje daugiametės finansinės programos (DFP) išlaidų kategorijoje.

– ☐ Reikia panaudoti nepaskirstytą maržą pagal atitinkamą DFP išlaidų kategoriją ir (arba) specialias priemones, kaip apibrėžta DFP reglamente.

– ☐ Reikia persvarstyti DFP.

3.2.7. Trečiųjų šalių įnašai

Pasiūlyme (iniciatyvoje):

– ☒ nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo

– ☐ numatytas trečiųjų šalių bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai **2028**	Metai **2029**	Metai **2030**	Metai **2031**	Metai **2032**	Metai **2033**	Metai **2034**	Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

3.3. Numatomas poveikis pajamoms

– ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio pajamoms.

– ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

  – ☐ nuosaviems ištekliams

  – ☐ kitoms pajamoms

  – ☐ nurodyti, jei pajamos priskirtos išlaidų eilutėms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto pajamų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis[2]						
		Metai **2028**	Metai **2029**	Metai **2030**	Metai **2031**	Metai **2032**	Metai **2033**	Metai **2034**
……. straipsnis								

Asignuotųjų pajamų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

Kitos pastabos (pvz., poveikio pajamoms apskaičiavimo metodas (formulė) arba kita informacija).

4. SKAITMENINIAI ASPEKTAI

4.1. Skaitmeninės svarbos reikalavimai

Netaikoma.

4.2. Duomenys

Netaikoma.

4.3. Skaitmeniniai sprendimai

Netaikoma.

4.4. Sąveikumo vertinimas

Netaikoma.

4.5. Skaitmeninio įgyvendinimo rėmimo priemonės

Netaikoma.

[2] Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 10 % surinkimo sąnaudų, kaip siūloma COM(2025)574.